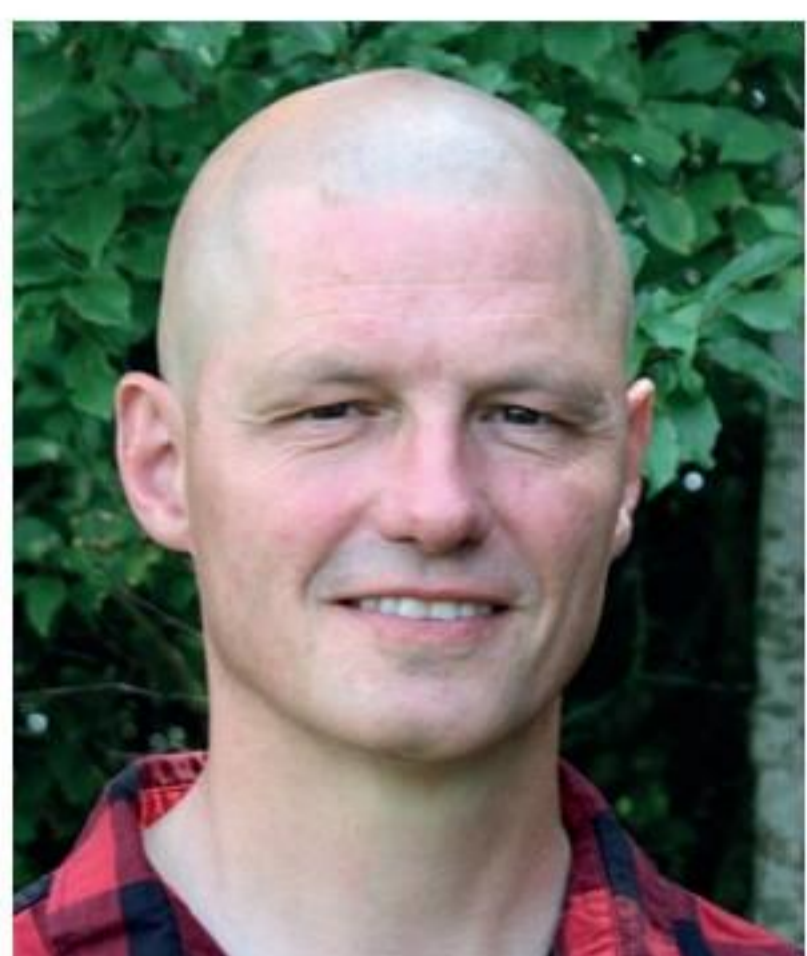

NYT HÅB FOR BØRNENE?

Af Bjarne W. Andresen, støttepædagog

Med den nye dagtilbudslov, som træder i kraft 1. juni 2018, åbner der sig nye muligheder for et godt børneliv. Det kræver, at loven følges op af tilstrækkeligt med pædagoger, som både er veluddannede og velfungerende. Det skrev en gruppe pædagoger og andre en kronik til Politiken om.

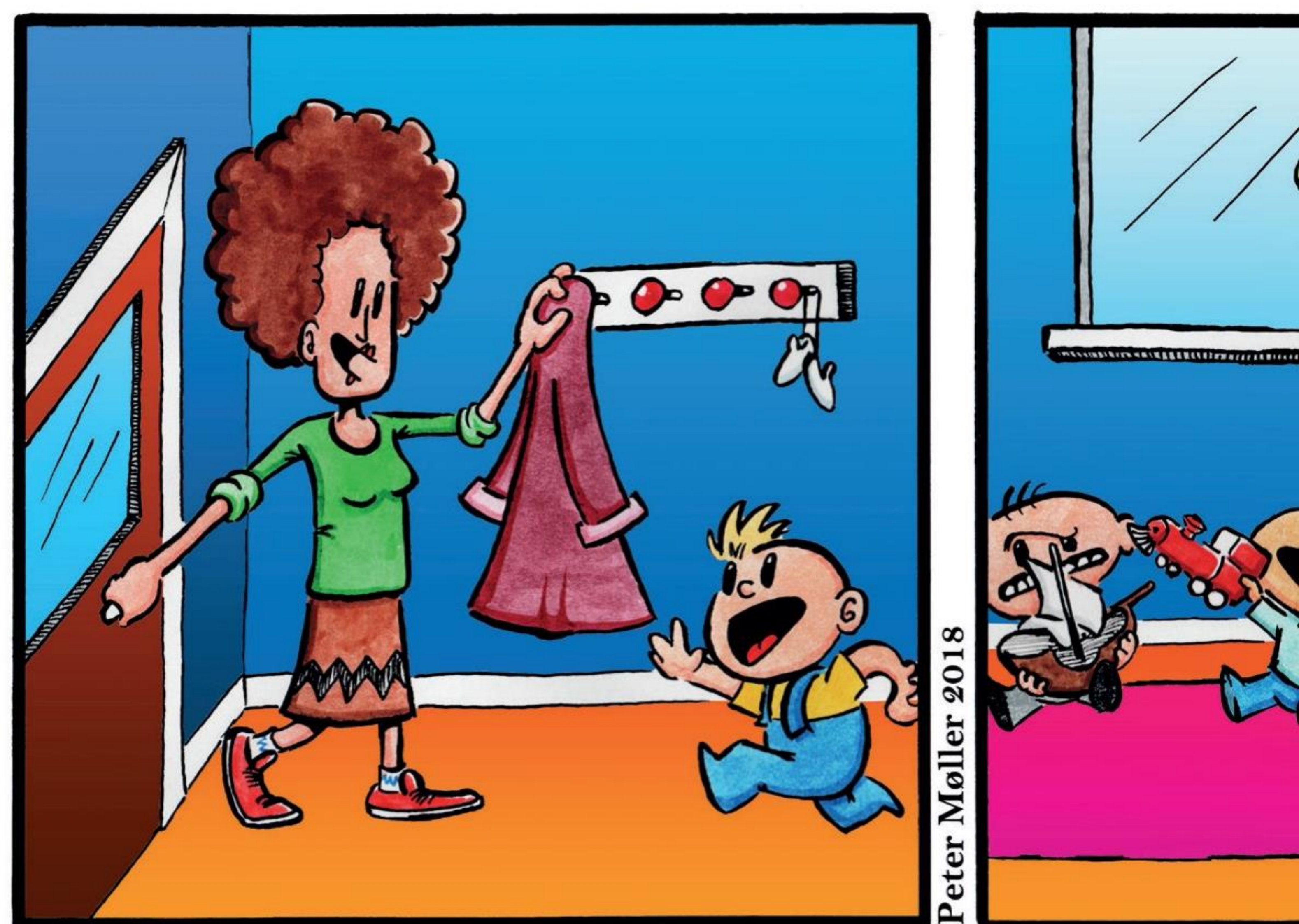
”Susannes arbejdsdag starter i vuggestuen kl. 9, Karl løber hende i møde, han vil op og have kontakt. ’Ja, nu er jeg kommet’, siger hun og sætter sig med ham. Susanne får øjenkontakt med Malthe, de smiler til hinanden, og han vender sig atter mod Thomas og leger videre. Rikke kommer ind fra legepladsen, løber zigzag gennem stuen hen til Susanne. Rikke skal også lige have kontakt og forsikres om, at Susanne har set hende. Derefter er hun på vej tilbage til sin leg.

Susannes tilstedeværelse giver trykthed og en kærlig stemning i rummet. Den tætte relation er en forudsætning for børnenes gode udvikling.”

Sådan indleder vi kronikken, for det er vigtigt for os at knytte de overordnede betragtninger tæt sammen med den pædagogiske praksis, som børnene oplever. Børnenes udvikling er nemlig så kompliceret, at vi forenkler den og opsplitter den i delområder som motorik, sprog osv. i vores iver på at begribe den.

Men barndommen har en værdi i sig selv, og det anerkender den nye lov. Legen får en fremtrædende plads, fordi barnet gennem legen udvikler egne kompetencer og dannelse. Legen må ikke længere ses udelukkende som et redskab til at fremme snævre læringsformål. Det skal være slut med træning, test og dokumentation som de eneste fokusområder. Udviklingen af mental sundhed har stået i skyggen, nu skal det være anderledes.

Relationer er det basale helt fra spæd-

barnets allerførste handlinger. For den nyfødte handler det især om kropskontakt. Det handler også om at blive set og hørt, at opleve gensidighed, samhørighed og anerkendelse, som fylder mere og mere for barnet, mens det vokser.

Barnet får mulighed for at føle sig værdifuld, hvis det har et trygt og varmt forhold til betydningsfulde omsorgspersoner. I daginstitutionen skal de voksne være opmærksomme, aktive og til at komme i kontakt med. Den største trussel mod den gode relation mellem barn og voksen er lave normeringer.

For at imødekomme barnets basale behov for relationer, skal de voksne være personligt velfungerende, der skal være tilstrækkeligt mange af de dem, og de skal være tilstrækkeligt veluddannede.

Legen er afgørende for barnets udvikling

Den nye dagtilbudslov sætter legen centralt, og det er der god

Hvis den nye dagtilbudslov skal give det lovede løft i børnenes

hverdag, skal børnene have tilstrækkeligt med voksne.

Veluddannede voksne.

Voksne, som er personligt velfungerende.

grund til. Hvis vi skal pege på én aktivitet, som har betydning for barnets muligheder, er det legen. Legen mellem barn og voksne definerer fra de allerførste øjeblikke barnets evner til at udvikle relationer. Gennem legen knytter barnet og den voksne bånd. De kommunikerer med og uden ord. Den gode leg veksler mellem spænding og afslapning, mellem adskillelse og forening. Det er ikke så mærkeligt, at barnet efter en god leg kan være fuldstændigt udmattet.

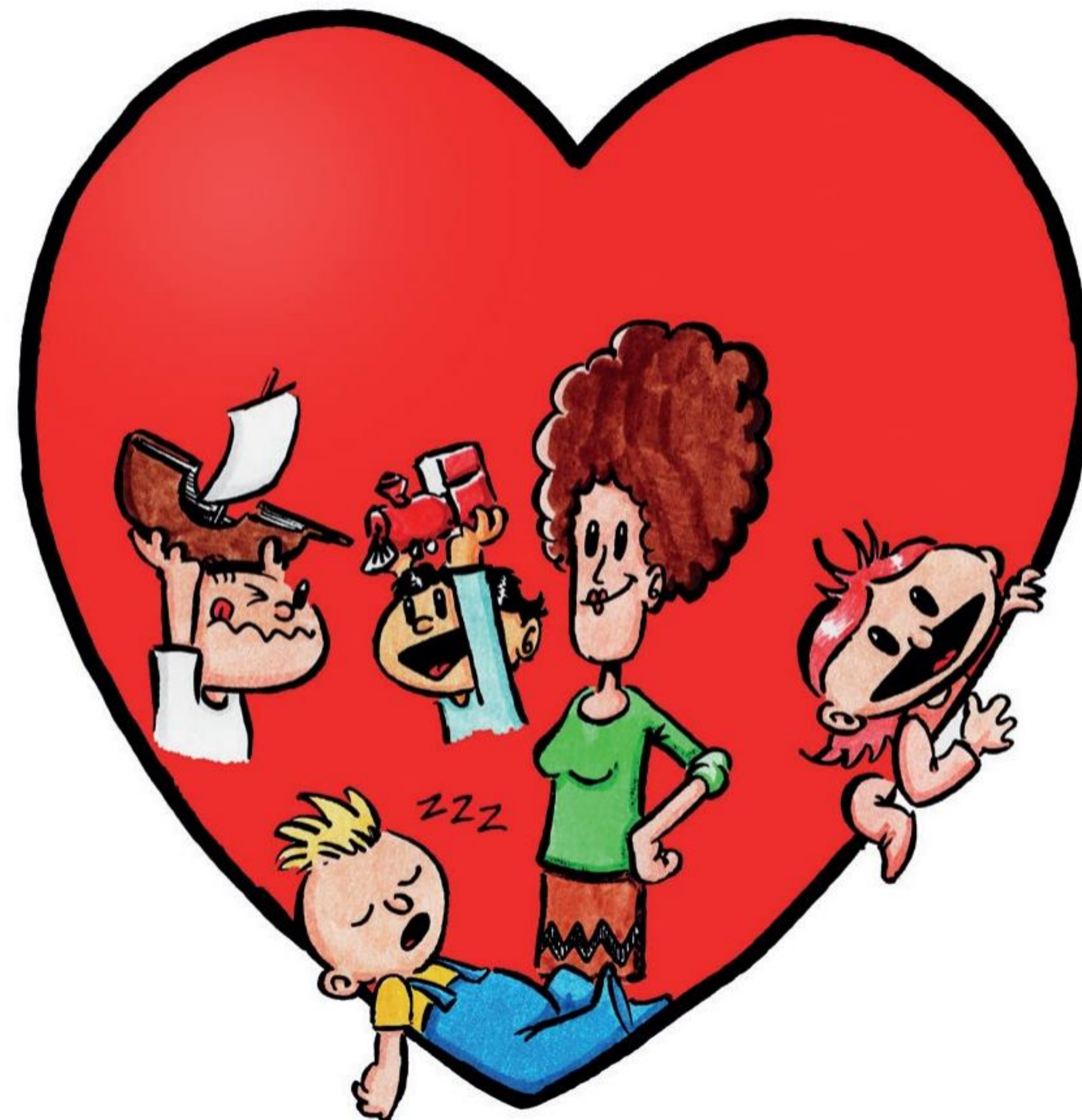
Den voksnes opgave er at være en tryghedsfaktor, så det bliver mindre "farligt" at slippe det sikre. Det gælder især med de børn, som har færrest legerfaringer. Den voksne skal være en tryk base, som barnet kan søge, hvis der opstår en konflikt, eller hvis legen udvikler sig for langt mod en af ekstremterne spænding og afslapning, adskillelse og forening. Barnet skal turde turde, og derfor skal den voksne skabe rammerne for legen, så det bliver tilpas udfordrende.

Etiske overvejelser spiller også ind. Gennem legene udvik-

ge prøver, eksaminer og samarbejde med praksisfeltet. Aldrig har de studerende skullet reflektere over og handle i forhold til så mange ting.

Hvis det lykkes, bliver de kommende pædagoger meget kompetente kolleger. Vi kan så kun håbe, at de også får arbejdsvilkår, som gør det muligt at udfolde deres kompetencer. Så er vi tilbage til normeringerne.

Hvis den nye dagtilbudslov skal give det lovede løft i børnenes hverdag, skal børnene have tilstrækkeligt med voksne. Veluddannede voksne. Voksne, som er personligt velfungerende.

les normer og værdier, og den voksne kan f.eks. hjælpe med at definere, om man skiftes til at bruge legetøjet, om det er først til mølle, om man kan have monopol på evt. legetøj hjemmefra osv. På den måde gør barnet de første spæde erfaringer med rettigheder og ikke mindst med dilemmaer. Det får en gryende forståelse for det at være et individ i et fællesskab. Og at de andre børn også er individer i det samme fællesskab.

Sproget læres i relationer

Sproget har en årrække haft maksimal opmærksomhed, ikke mindst fra politisk side. Udviklingen af et velfungerende sprog kræver, at der er voksne at tale med. Det kræver igen, at den voksne har tid til at tale med barnet. Voksne, som taler til børn, udvikler ikke deres sprog optimalt. Hvis dertil kommer, at støjniveauet er højt, så har udviklingen af sproget meget trange kår.

Ved at lytte udvikler barnet sit passive ordforråd, men udtale og aktivt ordforråd udvikles gennem samtale.

Store krav til pædagogstuderende

Det er på pædagoguddannelsen, den kommende pædagog bliver forberedt på at imødekomme barnets behov. Derfor bærer pædagoguddannelsen et stort ansvar for daginstitutionernes udviklingsmuligheder.

Aldrig har pædagogstuderende skullet dokumentere så optimal viden og færdigheder som nu. Aldrig har der været så man-

Om kronikken i Politiken

Allerede i oktober besluttede vi i Pædagogisk Netværk at skrive et kronikforslag om den kommende dagtilbudslov. Det har krævet en lang række omskrivninger at blive enige med hinanden og ikke mindst med Politiken om, hvordan den skulle strikkes sammen. Og tålmodighed – masser af tålmodighed.

Pædagogisk Netværk er en gruppe pædagoger mm., som gennem snart 20 år har mødtes regelmæssigt og debatteret aktuelle pædagogfaglige emner. Vi mødes ca. fem gange årligt hos et medlem i Glostrup. Vi var otte bidragsydere til kronikken.

Læs mere om Pædagogisk Netværk på www.facebook.com/paedagogisknetvaerk eller kontakt os på p-net@bjarnewandresen.dk.

Denne artikel fremhæver væsentlige elementer fra kronikken i Politiken, som blev bragt 2. april 2018.